

A G R I C U L T U R A I R A M A D E R I A

DIES DE SORTIDA: EL 15 DE CADA MES
UN SOL NÚMERO: 1 Pesseta

DIRECTOR:
M. ROSSELL I VILAR

SIBSCRIPCIÓ: BARCELONA, ANY: Ptes. 9
FORA: Ptes. 10 ESTRANGER: Ptes. 11

L'escassetat de farratges

LA persistent secada ha fet impossible el conreu de farratges d'estiu i tardor en les comarques que no són de regadius. Adhuc en aquestes, la disminució d'aigua ha minvat considerablement la collita. Això ha determinat que molts pagesos hagin començat de treure's bestiar en la impossibilitat de mantenir-lo durant l'hivern.

Ara bé. ¿És possible mantenir el mateix nombre de bestiar amb la meitat o el terç dels farratges collits? Aquesta és la primera qüestió que posem. La segona, saber si sortirà més a compte al pagès adquirir aliments en el comerç i servir tot el bestiar o vendre'l al preu que vagi, preu forçosament baix, conseqüència de la gran oferta.

A la primera qüestió es pot respondre, que no té res d'extraordinari mantenir tot l'hivern el bestiar amb aliments comprats. Cal, només, saber confeccionar les racions, tot procurant-se els aliments més barats.

Hem de suposar que la quantitat de palla collida haurà estat la mateixa dels anys anteriors, que el que faltaria haurà estat els farratges d'estiu i de tardor, o sigui menys alfals, menys o gens blat de moro, naps, bledarave o remolatxa.

Doncs bé, la palla constituirà ella sola o amb l'alfals l'aliment voluminos de la ració. De palla, hem dit, que en teníem. Caldrà comprar una mica d'alfals o distribuir només el que es va collir.

Tots els altres aliments poden comprar-se. La vaca lletera, que és l'animal més exigent en l'a-

limentació pot ésser racionada amb els següents aliments:

Palla	5 quilos
Alfals	2 »
Pulpa de remolatxa ...	2 »
Farina d'ordi	3 »
Segones	3 »

Aquesta ració pot ésser per una vaca de 500 quilos de pes, produint 16 litres de llet.

Els bous de treball poden ésser racionats igualment, sense els tradicionals farratges. La ració que anem a indicar és per a un bou de 600 quilos de pes, sotmès a un treball fort.

Palla	10 quilos
Segó	3 »
Sègol o segle mòlt ...	3 »

Per al bestiar boví jove, la palla es pot donar en parts iguals a l'alfals, ben barrejada. Exemple de ració per a una vedella de 200 quilos, per a devenir vaca lletera.

Alfals	2 quilos
Palla	2 »
Sègol mòlt	1 »
Farina de faves	0'5 »

En tot el bestiar lleter i de cria hi ha una qüestió molt important en l'alimentació, que són les vitamines, o factors de creixença i calcificació. Les vitamines són pròpies dels farratges verds. Una privació de farratges verds per una temporada, no perjudicarà molt la vaca lletera ni les vedelles. Quant els bous, no cal ni parlar-ne.

A cada una de les racions, mancades com estan de verd, caldrà recordar-se d'afegir-hi certa quantitat de calç en forma de farina d'òssos o de fosfat. Per a les vaques lleteres la dosi es pot calcular a raó de 3 grams per litre de llet, per les vedelles a raó de 20 grams per 100 quilos de pes viu. Als bous no es necessari donar-los-hi calç.

No cal dir, que immediatament d'haver plogut, es sembraran farratges d'hivern, per tal de no perllongar massa temps l'acció d'un règim sec i de privació de vitamines. Si durant el règim sec, els animals van restrets, es tindrà turtó de llinosa i se'n donarà o bé una mica cada dia, o en certa quantitat quan es noti que els excrements no són prou molls.

La segona qüestió, la part purament econòmi-

ca, l'ha de resoldre el mateix pagès. Si té diners per aguantar el cop, nosaltres li aconsellaríem que no vengués, sempre que els comptes li sortís, és a dir, el pagès ha de calcular el que li costarà racionar el bestiar, havent de comprar els aliments i el que valdrà aquest bestiar al cap de tres o quatre mesos.

Però, que tingui present, que la baixa força del bestiar serà ara, en el moment que la majoria dels pagesos es despendran dels animals que es veuen incapaçs de mantenir, sense els recursos ordinaris. Passada aquesta crisi, els preus s'aniran restablint i és de pensar que seran més alts que els d'abans de la crisi, per la manca de bestiar que hi haurà.

M. ROSSELL I VILAR

La piroplasmosi en els bòvids, èquids i ovins

LA piroplasmosi, com la malària en l'home, ataca greument els èquids bòvids i ovins. Aquesta malaltia és mundial, però en les regions tropicals i subtropicals assoleix la màxima intensitat, declarant-se en forma de greu epizootia, mentre que en les regions del nord, es presenta en forma enzootica.

A Catalunya aquesta malaltia és ben coneguda en els bous, malaltia que es coneix amb el nom de pixament de sang. Abans, aquesta afecció s'atribuïa a la ingestió de certes plantes, entre elles les ginesteres o gòdues, els brots de roure i particularment les boles que fan aquests arbres.

La malaltia és causada per paràsits que penetren en els glòbuls roigs de la sang. Aquests paràsits anomenats piroplasmes són inoculats als animals pels rènces, el nom científic dels quals és *Ixodes bovis*.

Els símptomes de totes les piroplasmosis són idèntics en tots els animals: postració, febre alta, anèmia, mucosa ocular groga o safranada, hemoglobinúria o pixament de sang.

La malaltia ataca tots els animals de qualsevol raça i edat, però mentre els joves resisteixen bé i un cop han patit la malaltia adquireixen immunitat, els adults, i particularment els que estan magres, i les femelles prenys o criant moren quasi sempre.

Els animals que viuen en comarques on la piroplasmosi és més o menys endèmica disfruten de cert grau d'immunitat. Pel contrari, quan s'importen animals d'una comarca on no existeix aquesta malaltia i passen a viure en regions on la piroplasmosi és enzootica, els animals importats en contraure la malaltia moren absolutament tots. En el Transvaal, on la malaltia hi és permanent, no és possible fer-hi prosperar animals importats de comarques indemnes. Una vegada, de 4.000 caps provinents de Nova Galles del Sud, sols en sobrevisqueren 200. A Argèlia, durant més de vint anys un propietari ha intentat adoptar-hi la raça xarolesa sense cap resultat. La piroplasmosi els ha anat matant tots.

La piroplasmosi dels bòvids

El professor Caspasso, director del Laboratori bacteriològic del Caire, ha estudiat les formes piroplasmòsiques que es donen en alguns indrets de la Mediterrània, de les quals les més importants són la piroplasmosi pròpiament dita i la babesiosi. Els transmissors d'aquests hematozoaris són els insectes *Ixodes ricinus* i el *Boophilus annulatus*.

Els animals atacats estan molt i molt tristos. A l'Amèrica del Sud, d'aquesta malaltia en diuen *tristeza*. A seguit apareix l'hemoglobinú-